

Coaliția pentru Dezvoltarea României
Grupul de lucru Educație
Propuneri

A. Învățământ preuniversitar

A1. Obiectiv: Formare inițială de calitate înaltă a cadrelor didactice.

1. Alinierea programelor de formare cu standardele europene (prevăzute în lege în majoritatea statelor).
2. Selectarea riguroasă la intrarea la cursurile de pregătire pentru profesori și la absolvire.
3. Accent pus pe practică și stagii de lungă durată. Marirea numărului de ore de practică pedagogică de la 2 semestre cât este acum la 6 semestre – practica pe toată perioada școlarizării.
4. Un număr redus de facultăți din țară care să organizeze departamente de pregătire pentru profesori.
5. Doi ani de stagiu ca **profesor asistent**. Profesorul asistent va lucra în clasa celor mai buni profesori din învățământ și va participa la toate activitățile acestora – de la orele de predare, la sesiunile cu părinții excursii, comisii în școală, etc.
6. Revizuirea criteriilor de acces și ieșire din profesie – meseria de profesor e prea valoroasă ca să nu avem oameni dedicați dezvoltării permanente a acestora, cum le arătăm că merită să fie aleși și dezvoltați – politică națională de susținere a profesiei de dascăli cu profesioniști – HR, coach, mentor etc.

A2. Obiectiv: Formare continuă a cadrelor didactice – formare pe tot parcursul carierei

1. Formarea continuă a profesorilor să cuprindă cel puțin 3 zile de formare continuă, obligatorii, în fiecare an de profesie. Este necesar ca formarea să se reflecte și în activitatea de la clasă: o propunere ar fi ca acordarea creditelor să se facă în 2 etape: 1. absolvirea cursului în urma unui test de evaluare; 2. prezentarea unui proiect, a unor imagini, fotografii, înregistrări video pe parcursul a 3-6 luni care să demonstreze aplicarea la clasă, în practică a tehnicilor/metodelor discutate la curs

2. Din 3 în 3 ani profesorii participă la formări cu conținut pedagogic aferente ultimelor noutăți din domeniu
3. Sunt încurajate schimburile dintre profesori, de tip job shadowing, fie în cadrul aceleiași școli, fie în școli partenere din oraș sau din alte orașe.

A3. Obiectiv: Regândirea sistemului de evaluare a elevilor și profesorilor.

A3.1. Evaluarea elevilor

1. Evaluare pentru învățare – revizuirea sistemului de notare prin adoptarea unui bazat pe feedback, creștere și motivare a elevilor. Nota e formata din 3 aspecte – academic (cunostinte), efort (abilitati) si comportament (atitudini), se propune eliminarea totală a notei la purtare.
2. Standardizarea notării, a evaluarii elevilor la clasă: care este nivelul minim de cunoștințe/competențe pe care trebuie să le aibă elevul pentru a trece clasa, la fiecare disciplină?
3. Eliminarea notei de la gimnaziu în calculul mediei de admitere – notele trebuie să reflecte nivelul real al elevului – analfabetismul funcțional trebuie depistat din timp, nu camuflat sub note nejustificate.
4. Toleranta 0 la furt/ copiat – formarea caracterelor.

A3.2 Evaluarea profesorilor

1. Criterii clare de intrare în profesie, parcurgerea programului de formare inițială și selectarea vocațională a candidaților
2. Luarea în considerare mai ales a rezultatelor la clasă ale profesorilor în evaluarea acestora anuală
3. Criterii clare de ieșire din profesie a acelor profesori care nu se ridică la standardele de calitate ale profesiei
5. Toleranta 0 la furt/ copiat – formarea caracterelor.

A4. Obiectiv: Reducerea analfabetismului funcțional și promovarea literației.

1. Programe cât mai variate de îndrăgire a lecturii începând cu clasa 2a.
2. Elaborarea unor programe de diagnostic și remediere a analfabetismului funcțional și formarea a cel puțin unui profesor în fiecare școală, care va deveni specialist în recuperarea elevilor cu dificultăți de citire/ învățare.
3. Programul de remediere trebuie să fie atractiv, cu multe elemente de învățare prin joc, să răspundă nevoii de lucru diferențiat și individualizat. Intrarea în program e temporară și deschisă oricărui copil. La sfârșitul programului elevul trebuie să știe să citească și să înțeleagă un text potrivit vârstei lui.
4. Programe remediale de vară – la finalul fiecărei clase în primar – test de evaluare a textului scris/citit/vorbit și cei care nu sunt la standard să intre în programul remedial – prevenție/ intervenție coerentă pentru literație.
5. Accent mai mare pe rezolvarea de probleme, gândire critică, gândire creativă la clasă, dar și la examenele de evaluări naționale II, IV, VI, VIII.

A5. Obiectiv: Reorganizarea școlii ca să fie compatibilă cu noile realități economice și sociale.

- 1 Regândirea structurii anului școlar, a orarului copiilor și a vacanțelor în funcție de necesitățile societății contemporane și a economiei (să susțină economia națională) – prelungirea cu cel puțin 4 săptămâni a anului școlar, vacanțe diferențiate pe zone geografice.
- 2 Regândirea spațiilor de învățare: clasa și școala să aiba spații plăcute copiilor, de lectură, pentru pasiuni, mici grădini, colțul pasionaților de știință și tehnologie, etc.
- 3 Introducerea în școli a cantinelor – aceste cantine pot servi drept laborator pentru clasele duale HORECA și pot funcționa în sistem catering pentru școlile care nu au spații de pregătire a hranei calde.

B. Învățământul profesional, tehnic și dual- legătura cu piața muncii

B1. Obiectiv: Creșterea atractivității învățământului și reputației învățământului tehnic

1. Campanie la nivel național pentru creșterea interesului tinerei generații de învățare a unei meserii.
2. Exemplele de bune practici să fie promovate pe websiteurile de școlilor, inspectoratelor școlare, etc, susținute de cifre de angajabilitate.
3. Crearea unui grup de elita al **Colegiilor Tehnice** similar celor al Colegiilor Nationale.
4. Unitatile de invatamant tehnic si profesional isi vor promova activ specializarile disponibile
5. Creșterea numărului de consilieri școlari în ciclul gimnazial pentru a asigura traseul cel mai potrivit fiecărui elev. Instruirea acestora pentru a prezenta oferta educationala din regiune in mod echilibrat: tehnic vs. Teoretic.
6. Introducerea transparentei in traseul copiilor de la scoala la profesie in REVISAL - sa avem transparenta pe angajabilitatea din scoli (sa poata fi corelat traseul profesional in viata cu tipul si nivelul de educatie primite) –demonstrarea creșterii angajabilitatii din IPT ar atrage dupa sine atractivitatea învățământului tehnologic

B2. Obiectiv: Corelarea locurilor din învățământul tehnic și dual cu nevoile reale ale pieței

1. Cifrele de școlarizare în învățământul tehnologic sa fie bazate pe nevoia pieței muncii din regiune, prin consultarea reală a operatorilor economici relevanți. Scoala are un rol activ in acest proces: cartografiata anual companiile active in regiune si se pliaza pe nevoile concrete de specializari ale acestora; Scoala este flexibila si isi adapteaza planurile de invatamant conform cerintelor pieței muncii din regiune.
2. Crearea in mod prioritar de specializari in zona tehnologiilor avansate si renuntarea cat mai repede la specializari din ce in ce mai putin cerute pe piata muncii. Este necesara revizuirea impreuna cu mediul privat a intregului portofoliu de meserii pentru care sunt pregatiti tinerii astazi in scolile profesionale si liceele tehnologice.

B3. Obiectiv: cresterea calitatii invatamantului tehnic

1. Formarea cadrelor didactice implicate în învățământul dual și tehnologic pentru a putea asigura complementaritatea între ceea ce se predă la școală și practica efectuată la operatorii economici.
2. Școala - actor proactiv în a identifica operatorii economici care au capacitatea de a oferi cadrul de formare de calitate (tehnologie; tutore de practică) ;
3. Parteneriate reale școală - operatori economici în beneficiul unui învățământ profesional de calitate; Companiile care investesc în dotarea școlilor să aibă un cuvânt important de spus în administrarea școlii prin dobândirea unui număr important de locuri în consiliile de administrație ale școlilor.
4. Resursele educaționale folosite în procesul educațional tehnic să fie construite împreună cu companiile interesate.
5. Este importantă creșterea ponderii practicii vs teorie la examenele de absolvire și implicarea companiilor cu care liceele/scolile profesionale au lucrat în procesul de examinare.
6. Posibilitatea organizării învățământului dual și pentru calificări de nivel 4 și 5. Posibilitatea ca ruta educațională a acestor copii să continue cu programe universitare (vezi Universities of Applied Sciences din Finlanda)
7. Verificarea și autorizarea operatorilor economici care solicită școlarizarea elevilor în sistem dual.
8. Prioritate la cazare pentru elevi în internatele școlare; implicarea administrației școlilor în dotarea modernă a atelierelor.

B4. Obiectiv: Creșterea numărului companiilor implicate și a calității implicării în susținerea învățământului tehnologic.

1. Clarificarea rolului Autorității Naționale pentru Formare Profesională Inițială în Învățământ Dual.
2. Înțelegerea meseriilor, vizite de studii în companii, vizite ale angajaților de top din companii în școală să devină parte integrantă din consilierea în carieră.

C. Învățământ Universitar

1. O mai bună corelare a ofertei educaționale cu cerințele actuale ale pieței muncii, în considerarea tendinței de globalizare (prin adaptarea programei de învățământ și a specializărilor academice);
2. Încurajarea proiectelor de asociere de tip “dual degree” și înființarea de centre de cercetare științifică universitară în asociere cu entități private - dezvoltarea dimensiunii internaționale a învățământului superior prin prioritizarea refacerii capacității și imaginii învățământului superior românesc pentru a redeveni un centru educațional regional de excelență - un “hub” academic - (așa cum era considerat în perioada 1970-1990 când atrăgea un număr semnificativ de studenți străini din zone extra-europene, cu precadere la specializările Medicină și Inginerie, de ex.: industrie grea, exploatare petroliere, construcții de mașini, etc.).
Concret, obiectivul ar putea fi atins (și) prin încurajarea derurii programelor de asociere între centre universitare românești și străine, conform modelului “dual degree”. Inițiativa se aplică la scară largă în majoritatea țărilor europene, constituind o abordare academică modernă în mediul concurențial generat de globalizare.

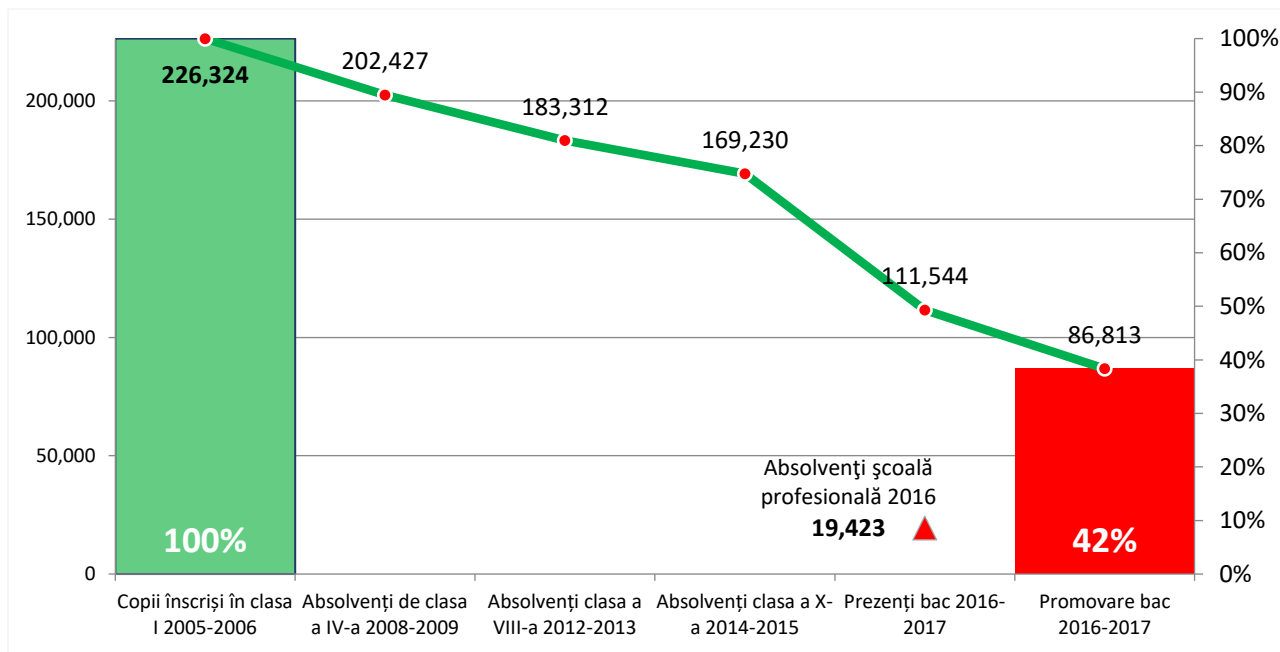
Aceste programe răspund nevoilor:

- universităților (al căror număr de studenți este în scădere semnificativă și constantă);
  - Potențililor studenți (care au, astfel, acces la programul educațional dorit fără a suporta costul relocării)
  - mediului de afaceri (universitățile putând înființa centre de cercetare științifică în asociere cu societățile comerciale în zone care presupun costuri logistice și de personal reduse).
3. Schimburi de experiență între profesorii din universități și specialiști din companii – profesorii merg în vizita la companii și țin lectures/seminarii și invers, cei din companii vin la facultăți și țin prezentări/workshop-uri.

1. Elevi

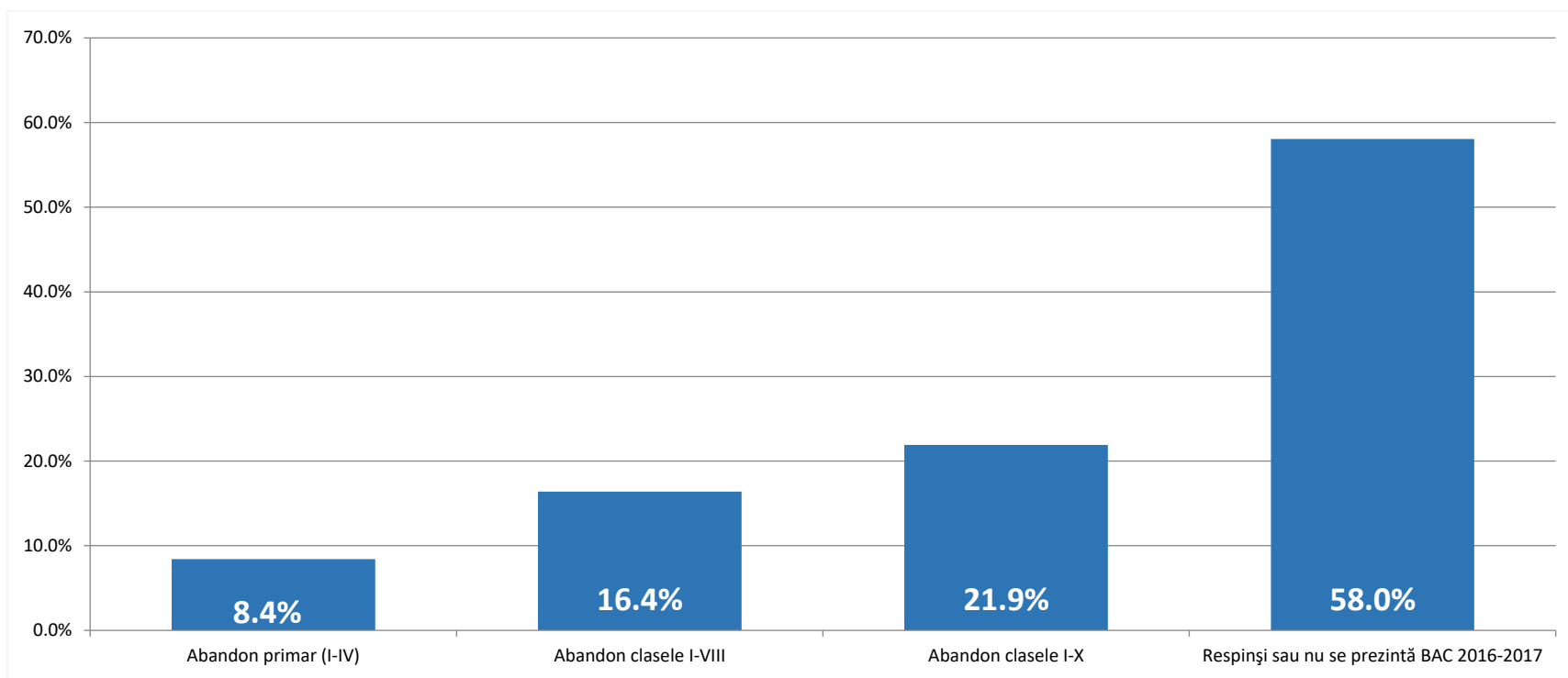
Pierdem foarte mulți copii pe drum

Dintr-o clasă de **24** de elevi în clasa I în anul 2005-2006, doar **10** au promovat examenul de bacalaureat peste 12 ani. Doi elevi din 24 s-au înscriș la școala profesională, care nu se finalizează cu examen de BAC.

sursa: edu.ro, ISE-Unicef 2017

sursa: ISE-Unicef 2017, ANOSR 2017

La calcularea abandonului școlar a fost exclus procentul de elevi repetenți: 2-3% pe ciclu școlar. Nu au fost excluși elevii care au migrat în alte țări, alături de părinții lor.

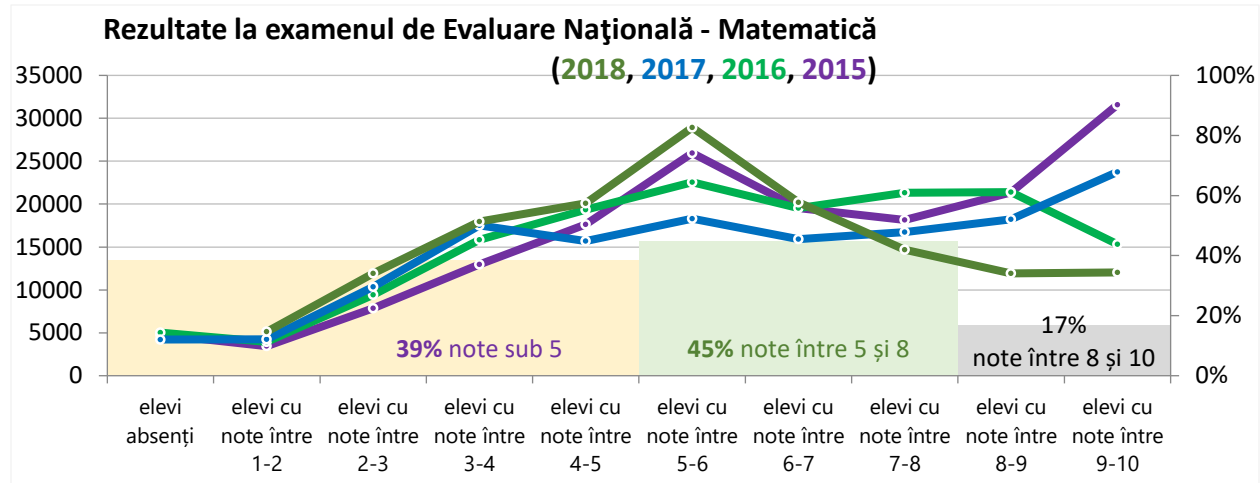

2. Rezultate examene

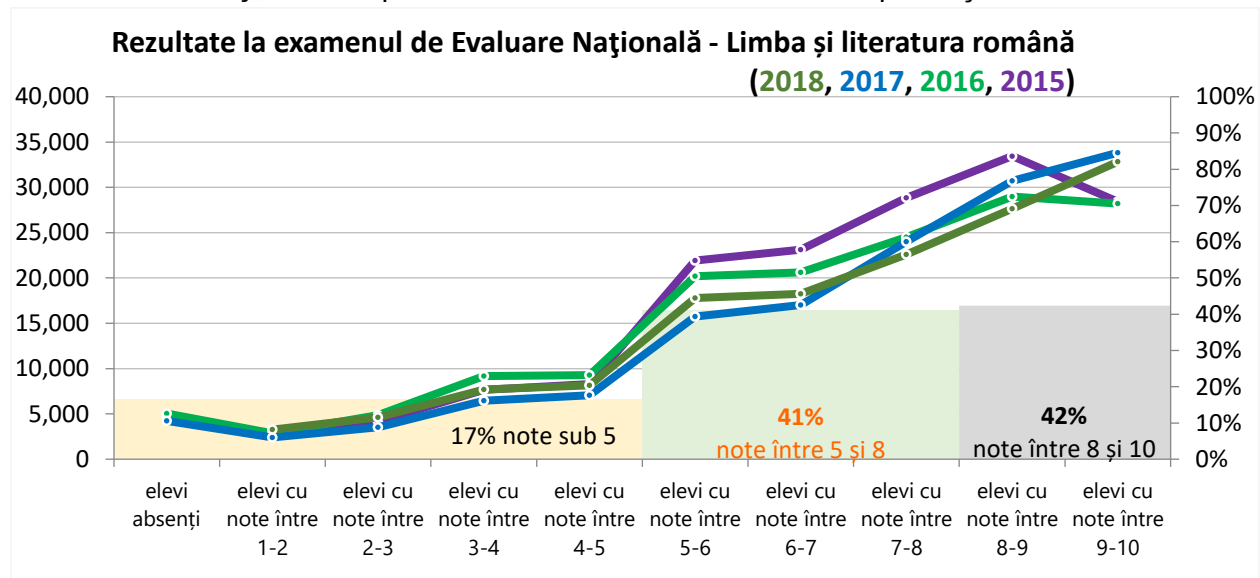
Evaluare Națională 2015-2018

Mulți elevi cu note mici la matematică

sursa: edu.ro

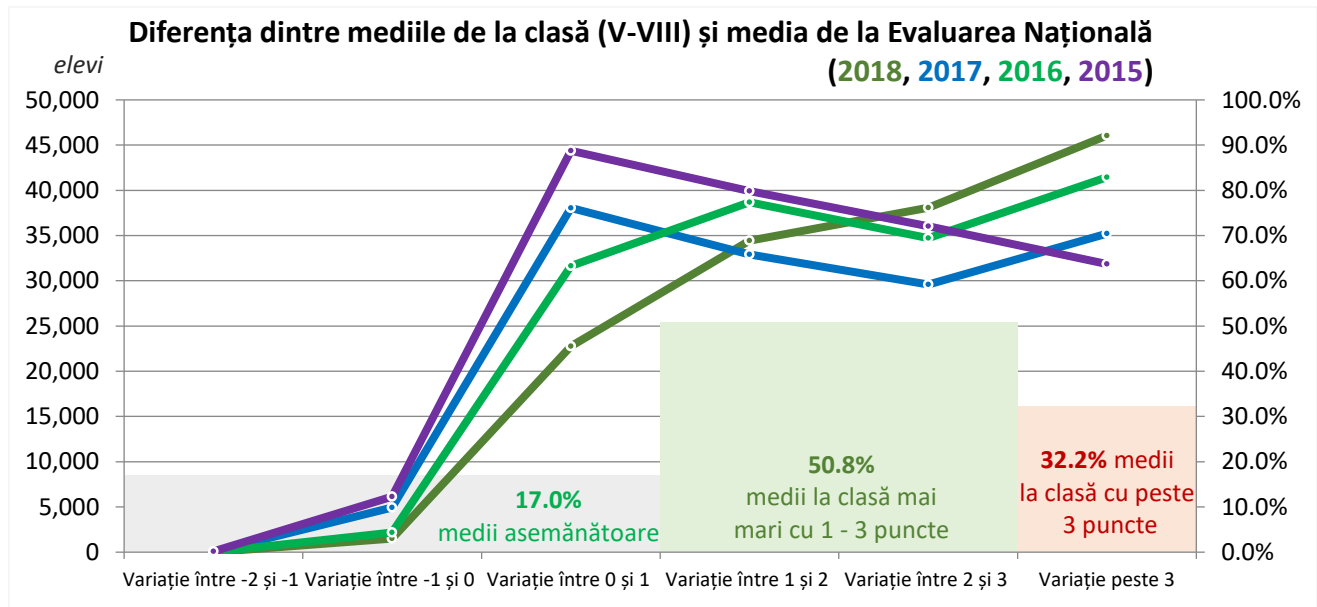
În anul 2018, **39%** din totalul de elevi au obținut note mai mici de 5 la proba de matematică. În schimb, cei mai mulți elevi au obținut note între 8 și 10 la proba de Limba și literatura română, la fel ca anii trecuți, ceea ce poate arăta că subiectele date au fost prea ușoare.

sursa: edu.ro

2.Rezultate examene Evaluare Națională 2015-2018

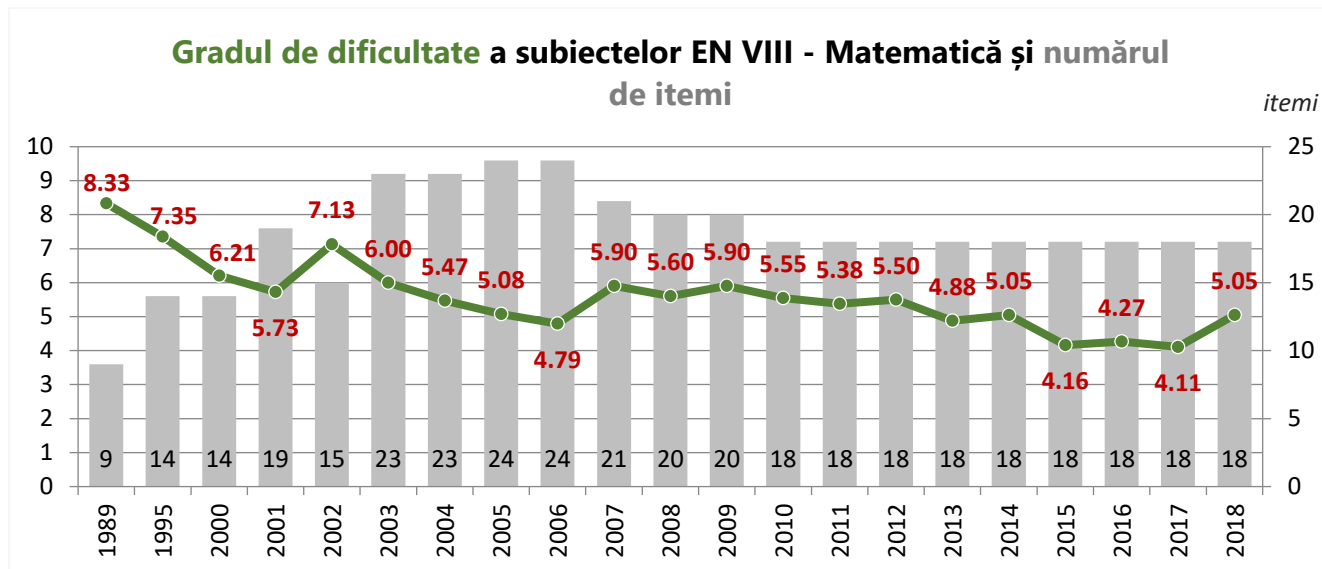
Notele de la examen sunt mult mai mici decât cele obținute la școală

Ce medie au obținut elevii la examen comparativ cu mediile obținute la școală, de la clasa a V-a la clasa a VIII-a? Datele arată că **32,2%** dintre elevii din 2018 au avut la clasă medii cu peste 3 puncte mai mari față de media de la examen.

Subiecte la matematică de nota 5

sursa: sorinborodi.ro

Pe o scală de la 1 la 10, dificultatea subiectelor la matematică din anul 2018 a obținut nota **5,05**.

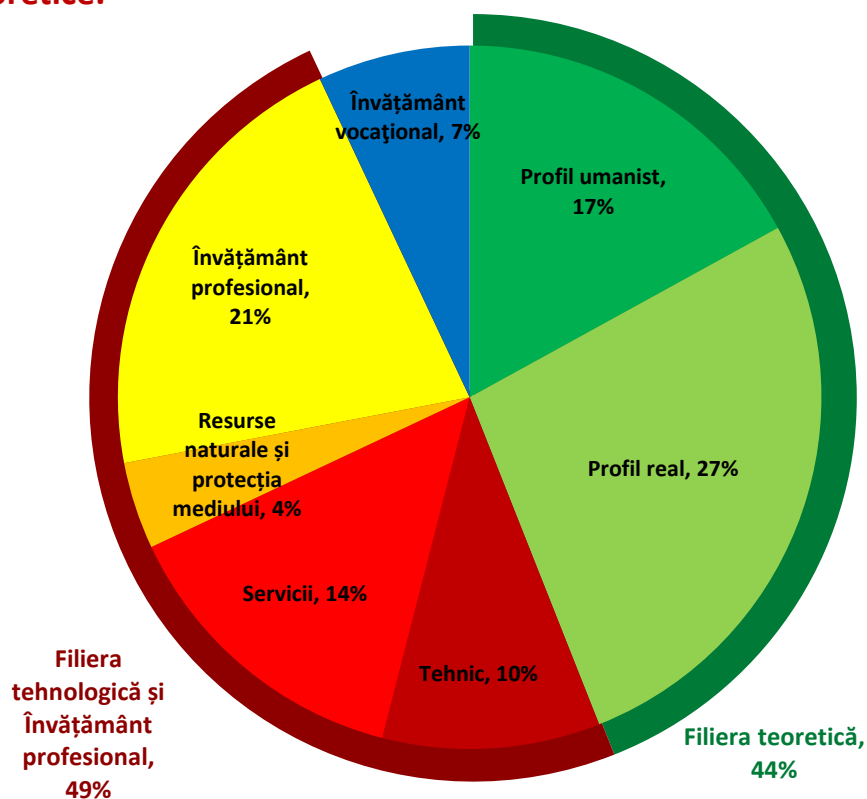
În anul 1995, subiectele primeau nota 7,35 la gradul de dificultate. Numărul de exerciții și probleme a crescut de la 9 la 18, dar majoritatea fac apel la algoritmi de rezolvare memorati prin repetare, iar nu la abilitățile de rezolvare de probleme ale elevului.

2. Rezultate examene

Repartizarea elevilor la licee și școli profesionale 2017

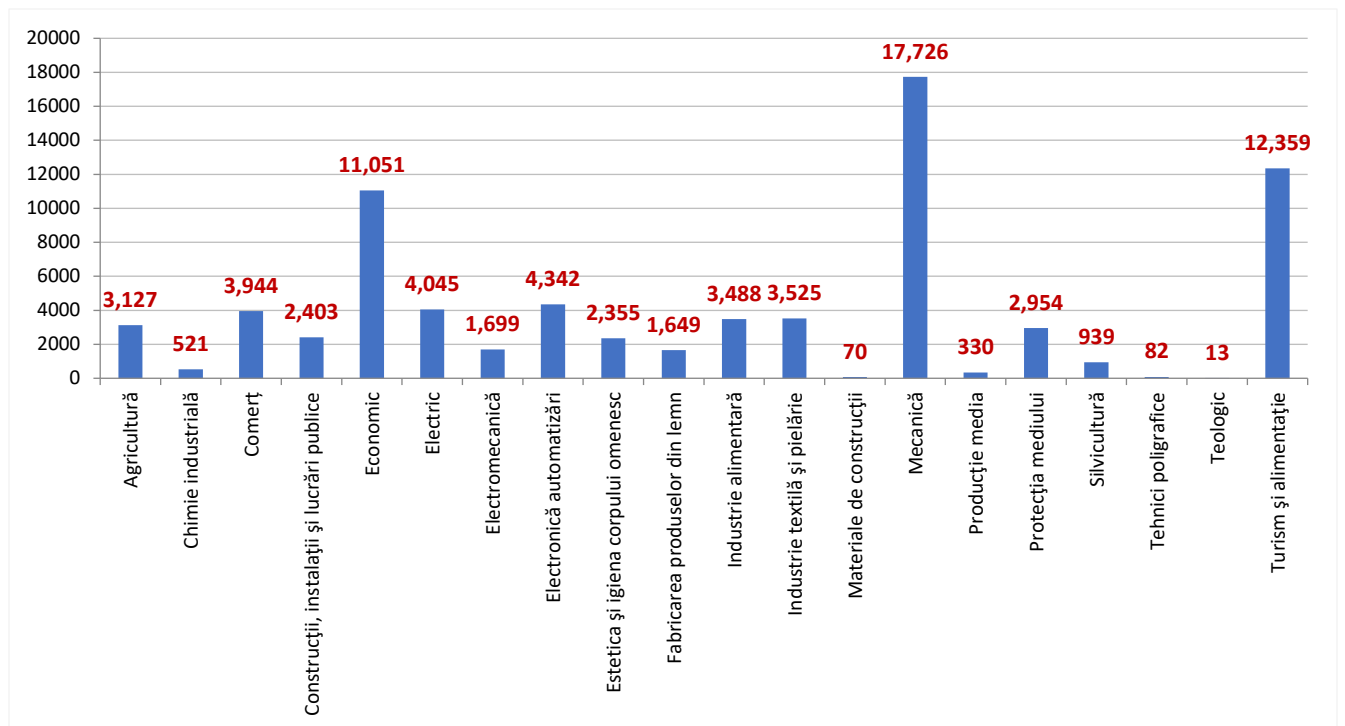
Mai mulți elevi sunt repartizați în învățământul tehnic și profesional decât la liceele teoretice.

49% din totalul elevilor sunt repartizați în licee tehnologice sau aleg să urmeze o școală profesională. Peste 4 ani promovarea examenului de bacalaureat va deveni un obstacol prea dificil pentru mulți dintre elevii din liceele tehnologice.

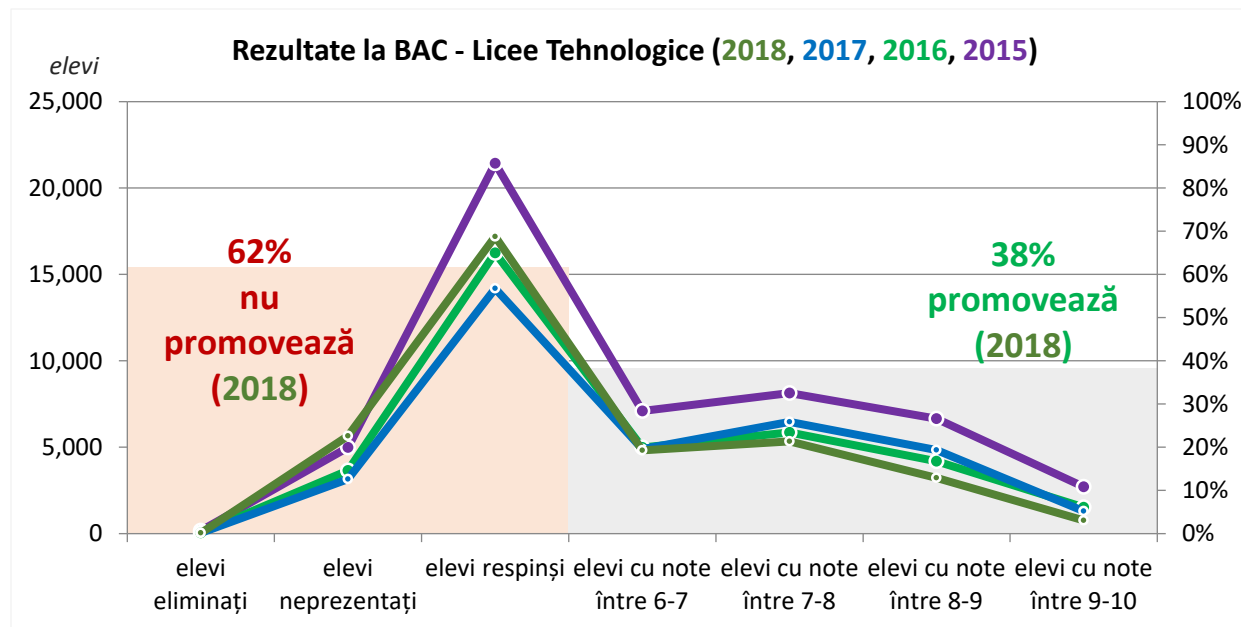
Număr de elevi absolvenți pe domenii, în învățământul profesional și tehnic - 2018

sursa:edu.ro

2. Rezultate examene BAC 2015-2017

Rezultate foarte slabe la liceele tehnologice

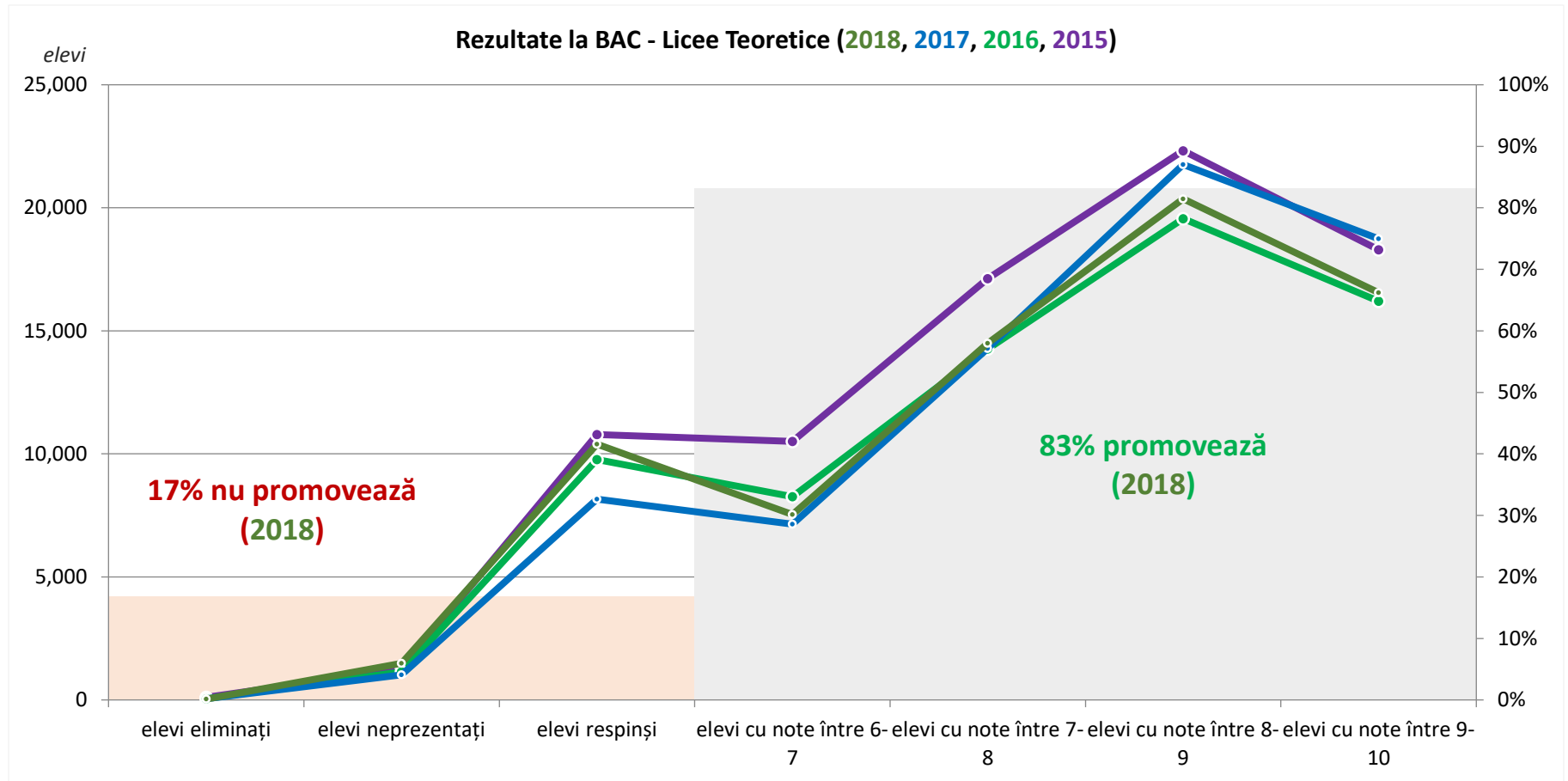
Cei mai mulți elevi din liceele tehnologice nu reușesc să obțină o notă de trecere la BAC.

62% dintre ei au picat BAC-ul în 2018.

La liceele teoretice cei mai mulți obțin medii peste 7.

sursa: edu.ro

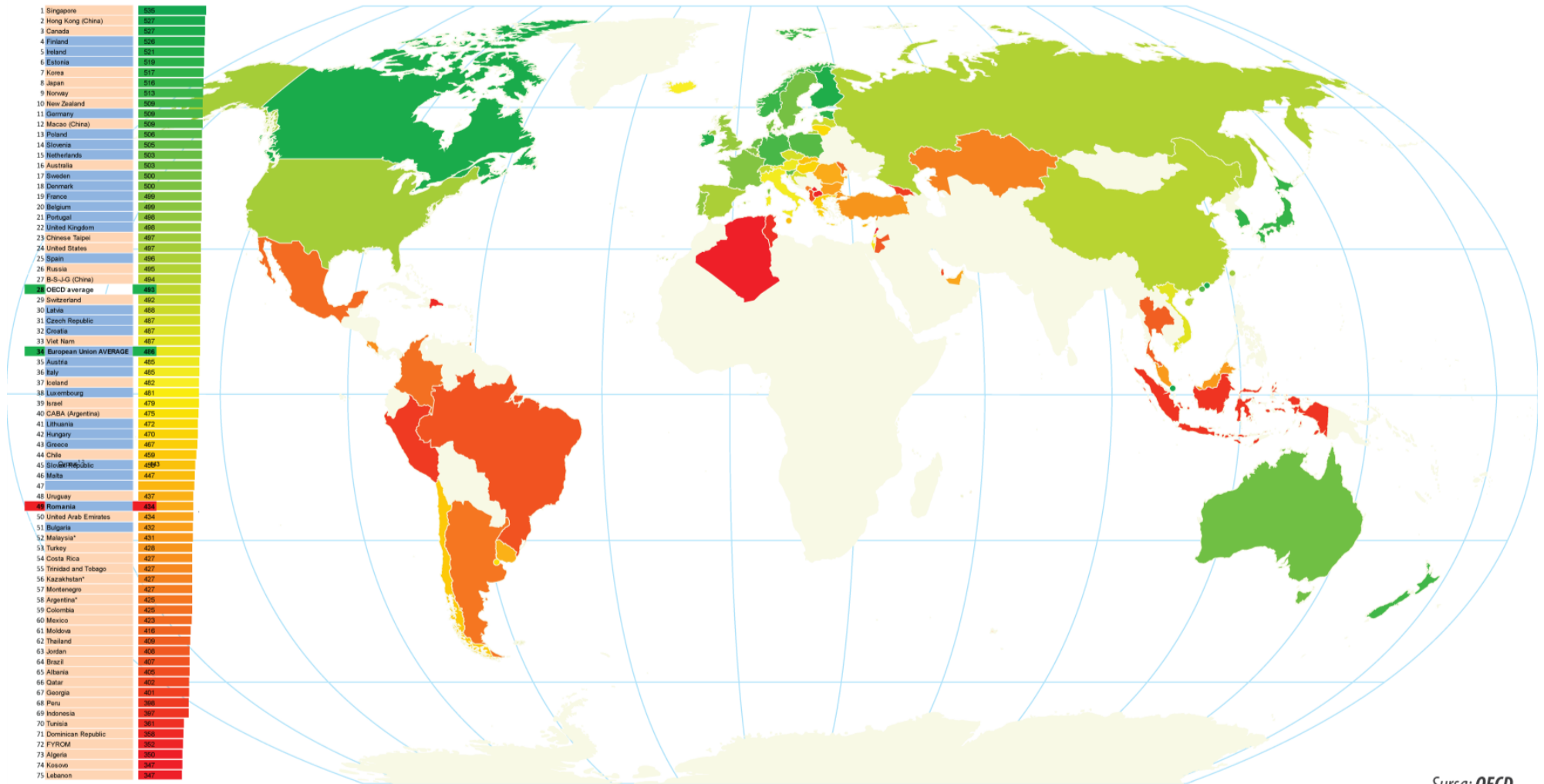

sursa: edu.ro

2.Rezultate examene – PISA 2015 - Citire

Sursa: OECD

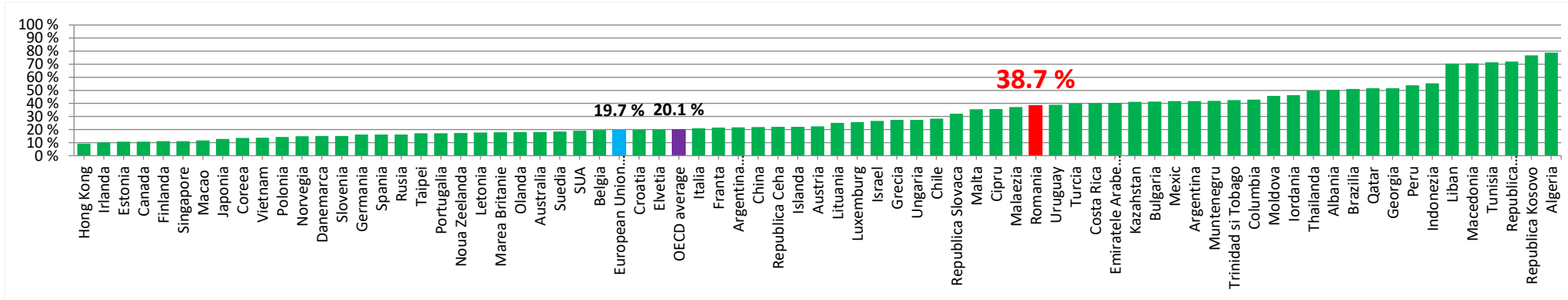

2.Rezultate examene – PISA 2015 – Citire

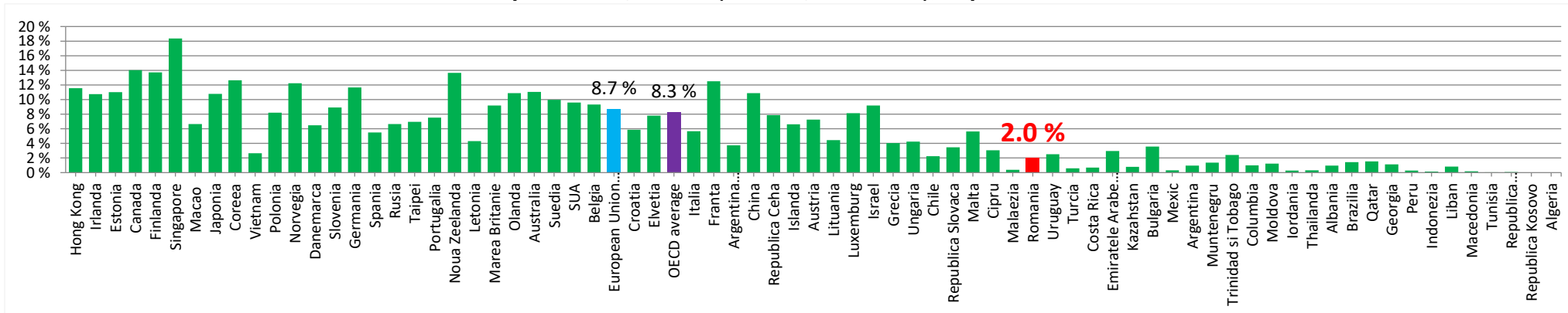
Mulți elevi analfabeți funcțional, foarte puțini performeri de nivel înalt

Elevi analfabeți funcțional (sub nivelul 2 la PISA), în procente - Citire

sursa: OECD

Elevi cu performanțe înalte (nivel 5 și 6 la PISA), în procente - Citire

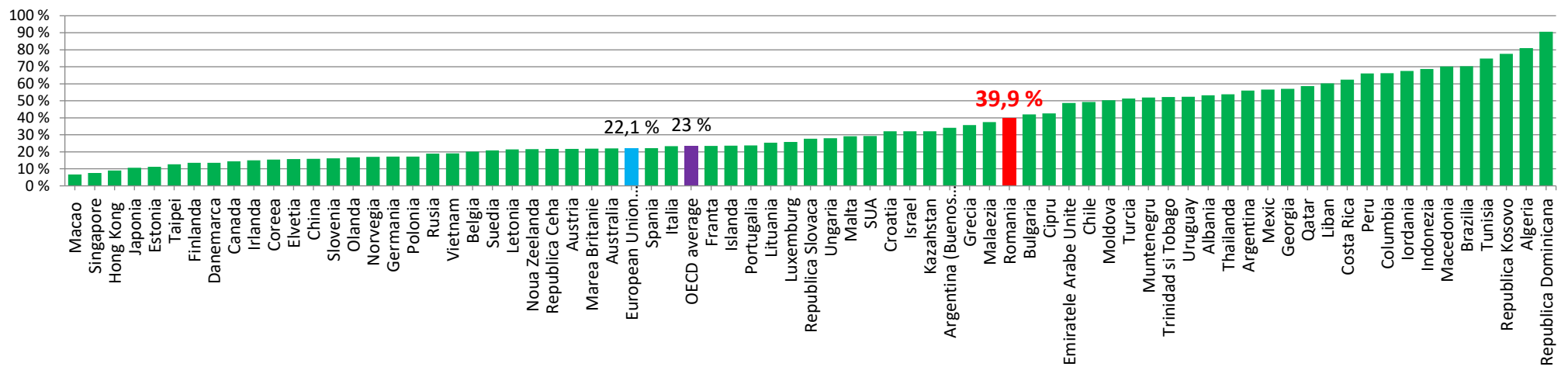

sursa: OECD

2.Rezultate examene – PISA 2015 - Matematică

Elevi analfabeți funcțional (sub nivelul 2 la PISA), în procente - Matematică

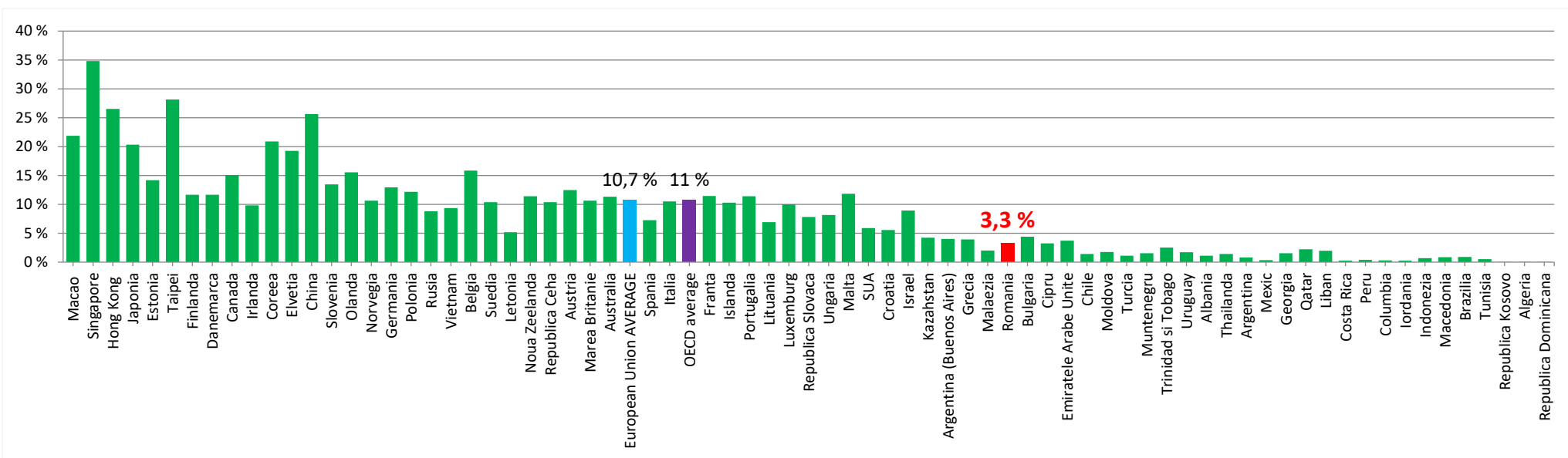
sursa: OECD

Cu **39,9%** analfabeți funcțional la Matematică ne situăm pe unul dintre ultimele locuri din Europa, la mare distanță de media UE: 22,1%.

În același timp, doar **3,3%** din totalul elevi se situează în top. Media UE: 10.7%. La citire cifrele sunt asemănătoare.

Elevi cu performanțe înalte (nivel 5 și 6 la PISA), în procente - Matematică

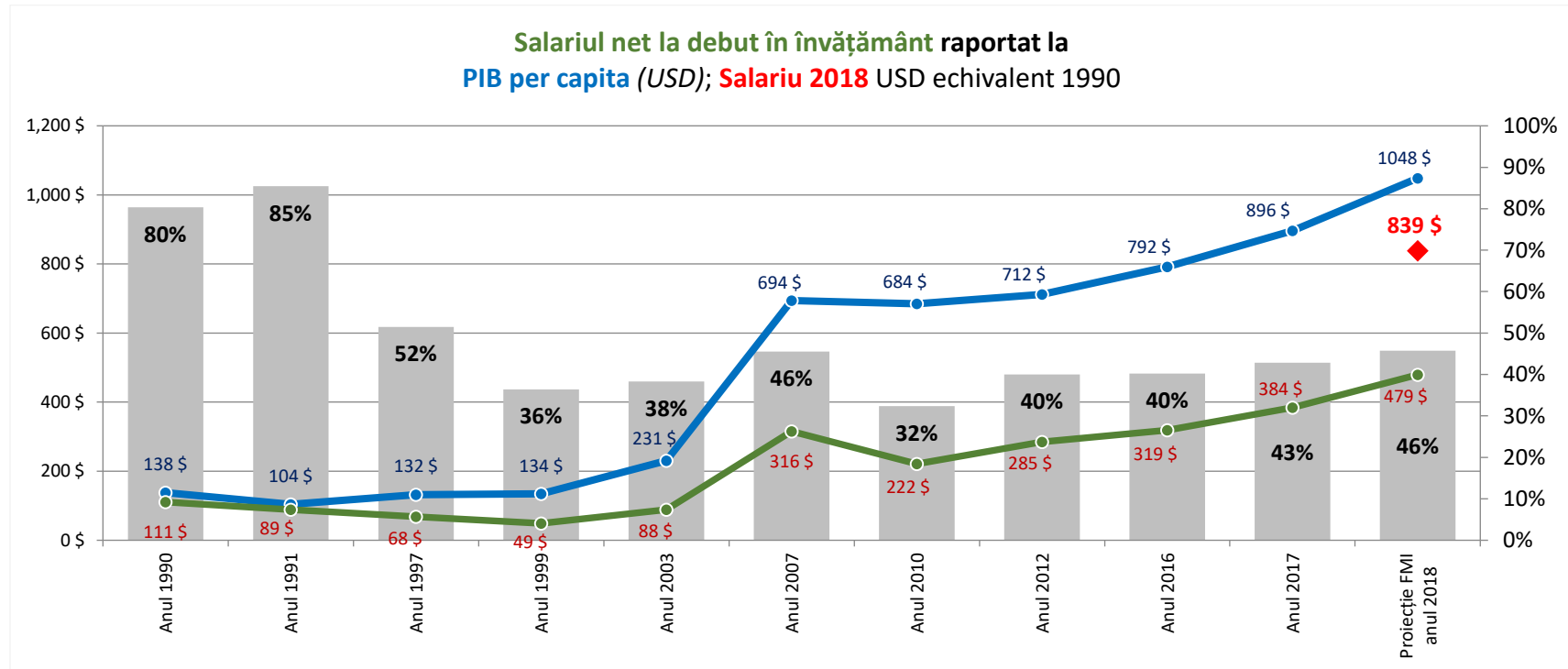

sursa: OECD

3. Profesori

Salariile mici pentru tinerii profesori fac ca meseria să fie neatractivă pe piața muncii

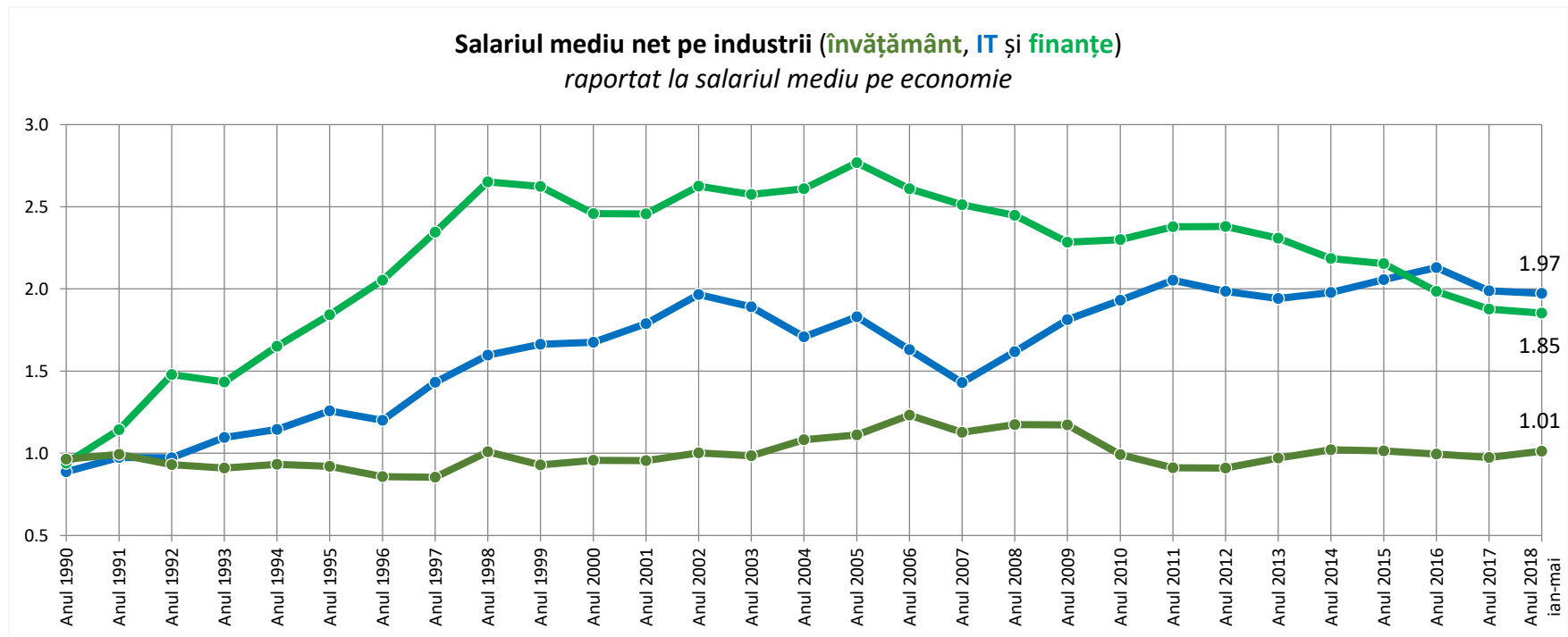

sursa: INS, BNR, FMI

În 1990, salariul net anual al unui tânăr profesor, aflat în primul an de învățământ, reprezenta **80%** din PIB per capita. Echivalentul aceluși salariu ar fi, în 2018, **839** de dolari pe lună pentru un profesor debutant. Realitatea: profesorul debutant din 2018 câștigă net doar **46%** din PIB per capita.

**Și salariile medii ale profesorilor sunt neatractive, în comparație cu industriile care atrag tinerii:
IT și finanțe**

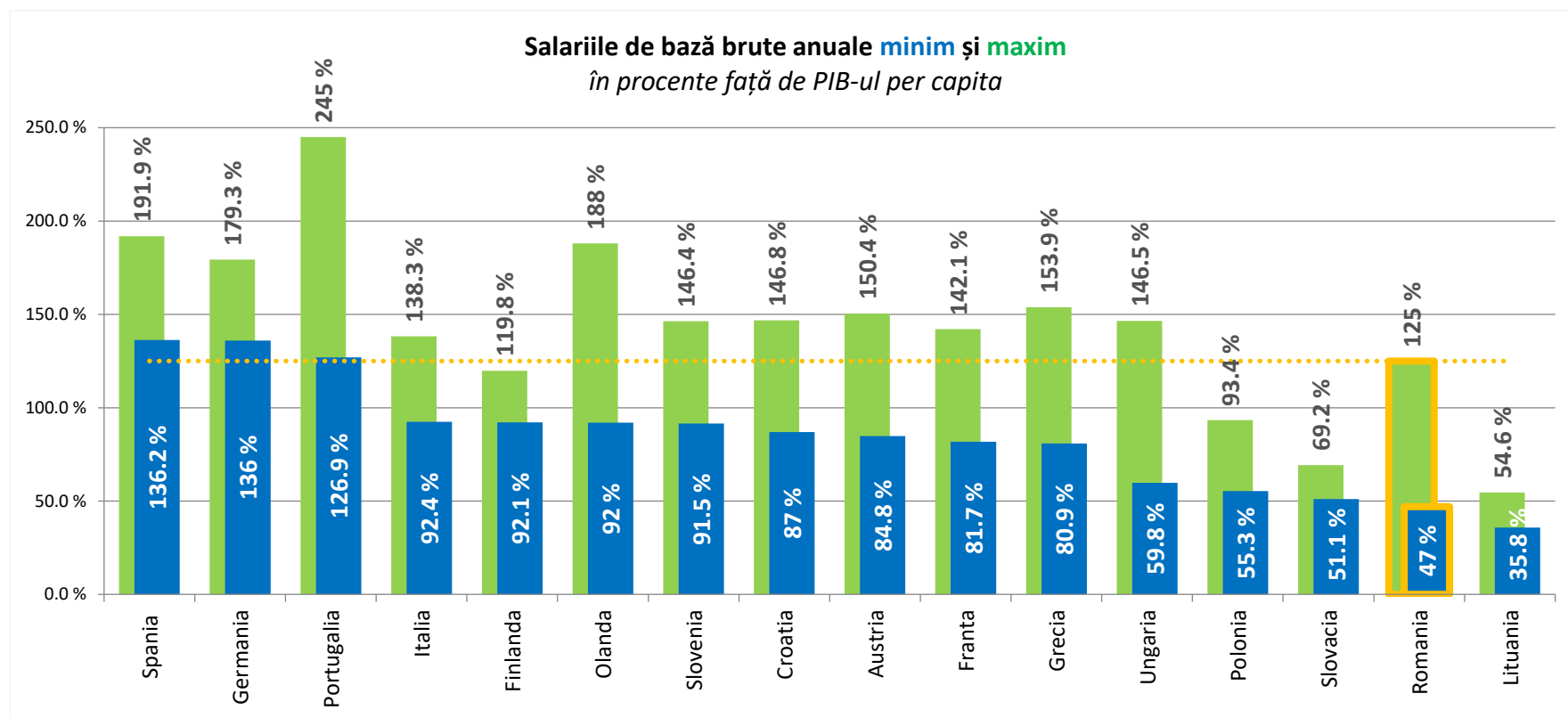

sursa: ins.ro

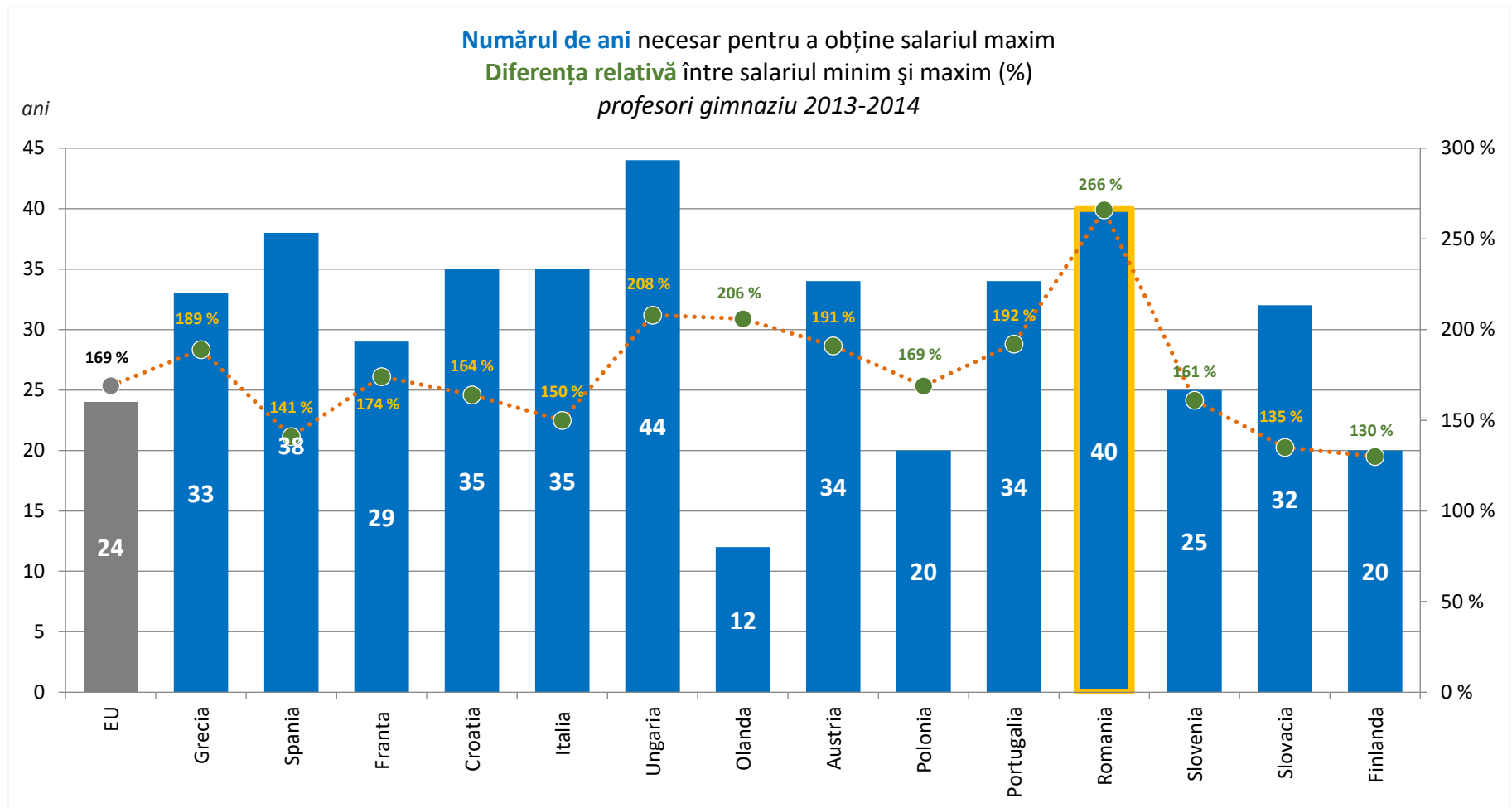
3. Profesori

Salarii mici la debut și o perioadă lungă pentru a ajunge la salariul maxim

sursa: Eurydice, The teaching profession in Europe, 2015

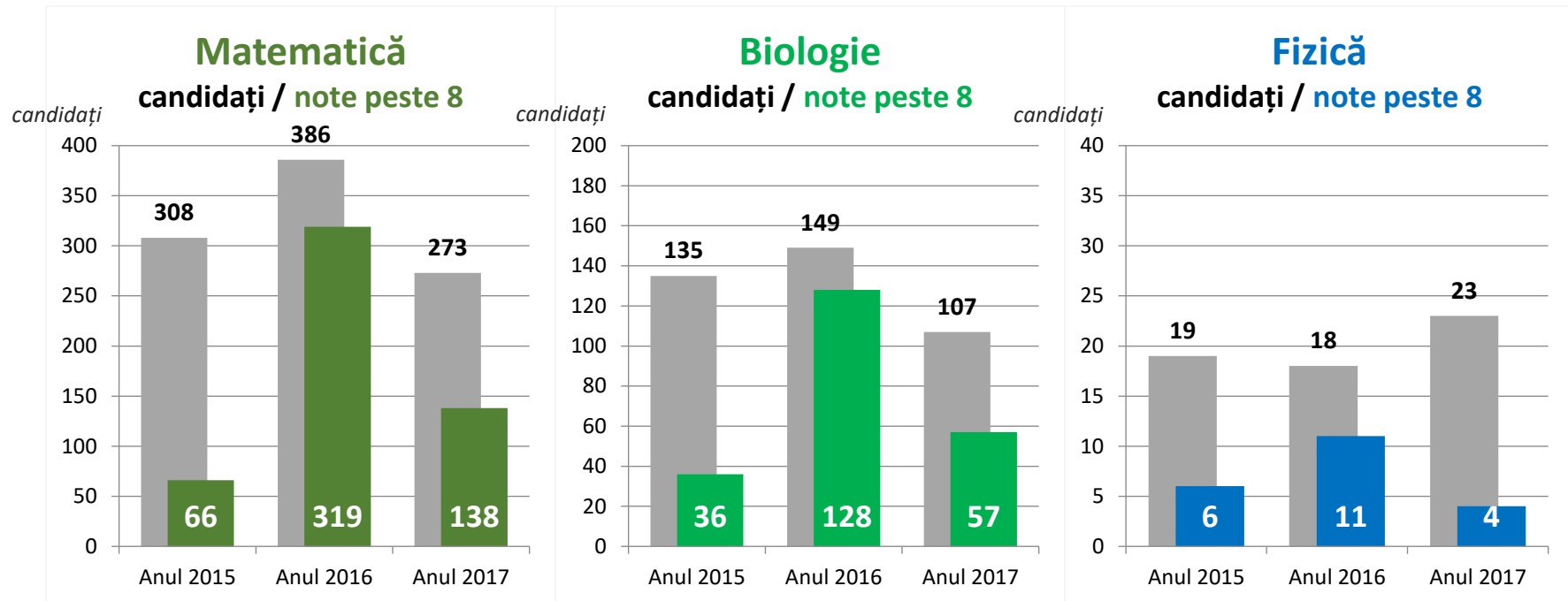
sursa: Eurydice, *The teaching profession in Europe*, 2015

Salariul de debut în învățământ reprezintă **47%** din PIB per capita în România vs 80% din PIB per capita în alte țări. În România durează 40 de ani pentru ca un profesor să ajungă la salariul maxim. Media în UE este de 24 de ani.

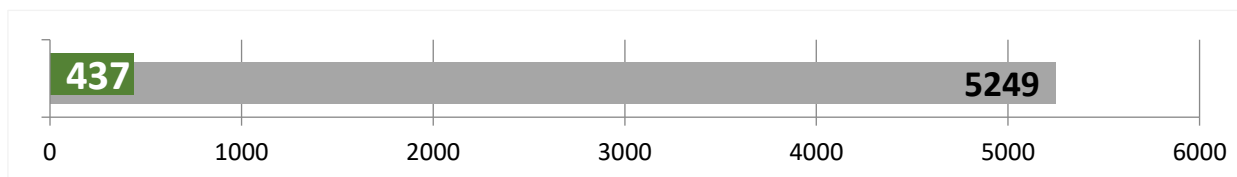

3. Profesori

Tot mai puțini tineri care doresc să urmeze o carieră în STEM aleg să devină profesori

Din cei **5249** de candidați la examenul de definitivare în învățământ (ce se poate obține după un an de vechime), doar **8%** sunt profesori de științe: matematică, biologie, fizică, informatică.

sursa: edu.ro

